

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Paulus in Rome (9)

"en lerende van de Heere Jezus Christus"

Handelingen 28:31m

't Werd kerstfeest in Rome, in de wereldstad, de hoofdstad van het Romeinse imperium. Och - u zoudt willen weten hoe het Lukas daar is vergaan, en vooral Paulus. Maar dat is niet het belangrijkste! U moogt weten dat het Evangelie in Rome is verkondigd. Prachtig zegt Grosheide in de Korte Verklaring: "Is het Evangelie te Rome dan heeft het in beginsel de wereld overwonnen." Zo is dat ook.

Paulus brengt het daar. De gezant van Christus in een keten. Hij leert. Dus is hij leraar. Dat is de mooiste naam voor een dienstknecht van Jezus Christus. Echter - dan moeten ze wel door de Heere Zelf geleerd zijn. Zo alleen zijn ze bekwaam om anderen te leren. Hier mag het gebed zijn ook voor hen die zich voorbereiden voor het wondere ambt. Paulus in Rome leert van, aangaande de Heere Jezus Christus. Zijn onderwijs is vol van Hem. Hier staan de drie Namen. Zo werd Lukas geïnspireerd door de Heilige Geest. Allereerst staat er de Naam "Heere". Dat is de Kurios. Neen - dat is niet de keizer van Rome. Jezus de Zoon van God is de Gebieder. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij is gevaren boven alle macht en kracht. Kind van God, wat vreest ge nog de satan? Wat vreest ge nog de macht van het overgebleven vlees? Wat vreest ge nog de wereld? Is Hij niet Heere?! Alle vrees is daarom ongepast. Met vrees doet u Hem tekort.

Zijn tweede Naam is Jezus. Die werd door de hemel zelf gegeven. "Gij zult Zijn Naam heten Jezus; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden". Zo werd Jozef voor de geboorte

van het Kind bekendgemaakt. Het Kind in de kribbe - Zijn Naam is Jezus. De kerstklokken gingen luiden in Rome. Ze luiden ook op het a.s. kerstfeest. Hier is de Parel van grote waarde, Gods grootste gave. Gaat die schitteren. O nu juist tegenover die donkere achtergrond: onze zonde, onze schuld, onze verdorvenheid, onze onreinheid, onze verlorenheid. Wat gaat dat goud dan schitteren! Hoe komt het tussen God en u in orde? Tegen U, U alleen misdreven. Als Gij in het recht zoudt treden.... Naar Uw recht de eeuwige dood verdiend. Doch daar in de krib ligt Jezus. In die voerbak, in het duister, en achter die stal rijst reeds op het kruis. Hij plaatsbekledend aan het recht voldaan. Daarom: "Geef mij Jezus of ik sterf...". Hier is de Zaligmaker. Wat een Evangelie toen in Rome en nu. In dat Kind, door dat Kind verzoening, de vrede die alle verstand te boven gaat, God is geen Rechter meer maar Vader. Abba. Vader! O geef mij mijn ziel, aanbid Het aan. Hier is zaligheid die niet af te meten is. De zaligheid die door genade alleen is. Alles uit God, door God en daarom tot God. U zegt: zou het ook voor mij nog kunnen? O ja - ten volle! Zijn Naam is toch Jezus? Zeker - er staat dat Hij Zijn volk zal zaligmaken. Doch begin daar niet mee! Gaat uw verlorenheid open? Hoe functioneert Gods heilige wet in uw leven?

De derde Naam wordt ook geleerd in Rome. 't Is de Naam Christus, Messias, Gezalfde. Hij is de Gezondene van de Vader. "Want alzo lief had God...". U moogt hier in het hart van God kijken. Christus als de Gezalfde - aangesteld tot en bekwaam gemaakt voor het drievoudig ambt: de Profeet, de Priester, de Koning. Wat een rijkdom ligt daarin. Als de Profeet heeft

Hij de verborgen raad en wil van God van onze verlossing volkomen openbaard. Als u het niet meer weet, Hij weet het wel. Op Zijn school, Hij als de Leraar, dan leert u de heilsgelijken. Hij heeft eersteklassers en zesdeklassers. En 't gebeurt nogal eens dat een zesdeklasser weer terug moet naar de eerste klas. Zijn leerlingen zijn hardleers, halen menigmaal een onvoldoende, slagen nooit. Maar er is geen betere Leermeester dan Hij. Hij is ook de Priester. Hij heeft Zichzelve Gode geofferd tot een losprijs. Door dat ene offer aan het kruis verzoening. Verzoening door voldoening. "Het is volbracht". Zulk een Priester betaamt ons. Dat volk duur gekocht. Nog is Hij Priester, de biddende Hogepriester. Daarboven, dag en nacht, zonder onderbreken. "Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet zou ophouden", "Vader, Ik wil....". Daarom wordt een volk zalig. hier is de vastheid, de zekerheid. Hij laat niet varen het werk dat Zijn hand begon. Hij is ook de Koning. De Koning der koningen. Bent u reeds onderdaan aan deze Koning? O de bediening van dat koninklijke ambt! Hij kan en wil, zelfs bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst geven. Mijn onbekeerde medereiziger naar de eeuwigheid, waarom moet u nog onwedergeboren, onbekeerd en ongelovig voortgaan? Straks het eeuwig verderf, de eeuwige ???-???, de eeuwige rampzaligheid! Het Kind van Bethlehem is toch de Koning? Eén wenk van Zijn alvermogen en een hele zondaar ligt stukgebroken aan Zijn voeten en te roepen: "Gena, o God, gena, hoor mijn gebed". Om uws levens wil: roep toch, smeeke toch tot deze Koning. Wat is het zalig om neer te knielen bij de krib van Bethlehem. Dan is het waarlijk kerstfeest. Dat Kind drie Namen. Die Namen zeggen Wie en Wat Het is. Een volkomen Zaligmaker. Zalig worden door dit Kind. Vanwege eeuwig welbehagen.

Ds. v. Z

Van de administratie

Vorige keer hebben we wel doorgegeven dat we van de Commissie Winteravondlezingen te Urk, een gift hadden ontvangen voor de school in Dundas, maar het bedrag was niet genoemd. Onze excuses. Het was een heel mooi bedrag nl. f 1.250,-. Voor deze keer mogen we meedelen, dat we opgaven hebben ontvangen van 7 nieuwe abonnees en een gift van f 50,-. Onze hartelijke dank.

Dit nummer is het laatste nummer dat in 1997 verschijnt.

We gaan de Kerstdagen tegemoet en de jaarwisseling 1997-1998.

Het eerste spreekt van de goedertierenheid des Heeren, die geopenbaard is in de geboorte van de Zoon van Gods eeuwige liefde. Een liefde voor schuldige en onwaardige zondaren,

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.

Versijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

die de eeuwige dood hebben verdiend, maar waarin een weg des Levens is geopenbaard, die verdiend is, door de Heere Jezus Christus, die in deze wereld is gekomen om zondaren zalig te maken.

De jaarwisseling spreekt ons van de vergankelijkheid van de mens en van heel deze wereld. Zij roept ons ook toe dat we ons zouden haasten om ons levens wil, om dat goed te mogen zoeken en vinden, dat waarde heeft en houdt voor tijd en eeuwigheid.

De Heere heeft ons als lezers en als commissie aangesproken, door het overlijden van onze geliefde Ds. Slagboom, die door de Heere is thuisgehaald. Ook onze geliefde Ds. H.C. van der Ent overleed na een ernstig ziek-zijn. We mogen geloven dat hij nu volkomen mag delen in die vrede die verworven is door de Vrededorst. Het is in vervulling gegaan wat Sim eon getuigde: "Nu laat Gij Heere Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw Woord". Moge de Heere mevr. Van der Ent en allen die haar lief en dierbaar zijn sterken.

De Heere schenke al onze lezers, de redactie van ons blad, de commissieleden van onze Stichting, en de directie en medewerkers van Drukkerij Crezée, Zijn vrede, die alle verstand te boven gaat. zijn onmisbare zegen voor de aanstaande Kerstdagen en voor het jaar 1998. Zijn trouw is groot.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202.

Postbank: 704350.

Van de redactie

Ds. H.C. van der Ent overleden

Na een ernstig ziek-zijn overleed Ds. H.C. van der Ent op de leeftijd van 79 jaar. De Heere heeft veel in hem willen geven. Hij heeft veel mogen betekenen voor de kerken en voor ons blad "Bewaar het Pand". De bijdragen die hij schreef in de rubriek "Voor de jeugd" vonden brede waardering. We zullen hem missen.

Naar wij vernamen mocht er rust zijn op het ziekbed. Er is geen grote strijd geweest. Naar zijn eigen woorden heeft de Heere zachtjes met hem willen handelen. Naar wij mogen geloven heeft de Heere Ds. Van der Ent tot Zich genomen. Wat hier bij tijden de begeerte en de wens van het hart is, heeft hij uit genade mogen ontvingen: De Heere eeuwig en volmaakt grootmaken en verheerlijken. Er staat in

Hebreeën 13:7 "Gedenkt uw voorgangers, die u het woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandel." Dit worde onder ons betracht. Sterke de Heere mevr. Van der Ent, de kinderen en kleinkinderen en de verdere familiekring. De Heere gedenke ook de kerkenraad en de gemeente van Ameide waar Ds. Van der Ent de laatste jaren pastorale arbeid mocht verrichten. Daar zal de lege plaats ook bijzonder gevoeld worden.

Inhoud

Ds. P. den Butter vervolgt zijn serie over de brief van de apostel Paulus aan de Filippenzen. Ds. L.W. van der Meij vervolgt zijn weergave van de gedachten van L. Myseras over het Heilig Avondmaal. Ds. H. Polinder is bereid gevonden een serie artikelen te schrijven over "Des Christens groot interest" van William Guthrie en maakt daar in deze aflevering van ons blad een begin mee. Van de hand van Ds. Hoefnagel treft u een verslag aan van het samenzijn in Gent ter gelegenheid van de ingebruikname van het nieuwe pand voor de evangelisatie-arbeid van br. Bor. Ds. M.J. Kater schrijft in verband met Kerst een artikel over rijk en arm.

Kerstdagen en jaarwisseling

Jong en oud willen wij gezegende Kerstdagen toewensen. De jaarwisseling is aanstaande. We mogen nog zijn in het heden der genade. Velen met wie we het jaar 1997 zijn ingegaan zijn de weg van alles vlees gegaan en zijn niet meer in ons midden. Bijzonder denken wij aan de predikanten Ds. D. Slagboom en Ds. H.C. van der Ent, die jarenlang hun bijdrage aan ons blad mochten leveren. Zo zijn er lege plaatsen in onze kring gekomen. De Heere geve dat de arbeid aan ons blad ook in het nieuwe jaar zal mogen voortgaan. Hij gedenke daartoe redactieleden, commissieleden, medewerkers uit de kerken en van de drukkerij.

Alphen aan den Rijn

Kerkenraad en gemeente van Alphen aan den Rijn werden verblijd door het mogen aannemen van het beroep dat op Ds. Hakvoort van Meerkerk was uitgebracht. Het betekent voor kerkenraad en gemeente van Meerkerk een lege plaats. De Heere zij beide gemeenten en Ds. Hakvoort met zijn vrouw goed en nabij. We hopen te zijner tijd in ons blad op deze zaken terug te komen.

Paulus en de Filippiëzen (8)

Fil. 1:3-11)

We hebben samen de verzen 3 tot en met 11 van het eerste hoofdstuk van Paulus' brief aan de Filippiëzen gelezen. Paulus schrijft daar dat hij reden heeft om te danken en om te bidden als hij aan de Filippiëzen denkt. Hij vertelt ook waarom hij dankt en waarvoor hij bidt. Op die manier krijgen we onderwijs ten aanzien van het ware bidden. En uit wat Paulus in dit verband schrijft krijgen we tevens onderwijs inzake het echte christelijke leven. Om die dingen duidelijk voor onze aandacht te krijgen nemen we van deze pericoop uit Paulus' brief nog geen afscheid, maar staan we er nog een keer bij stil.

Het ware bidden

We mogen - u zult dat begrijpen - niet onkundig zijn ten aanzien van de vraag wat een waar gebed is. Zijn we in dat opzicht wel onkundig en bidden we zonder dat we in dit heilige werk onderwezen zijn, dan moeten van zulk bidden maar niet teveel verwachten. De discipelen begrepen dat. Vandaar dat zij op zeker moment aan de Heere Jezus de vraag stelden: Heere leer ons bidden (Luk. 11:1).

Laten we ons toch niet vergissen in de gedachte dat elk mens wel kan bidden, ook al is hij er niet in onderwezen. Niet alles wat wij bidden noemen is echt bidden; bidden dat goed is in Gods ogen. Er is zelfs een bidden dat een gruwel is voor de Heere. Zo lezen we het in Spr. 28:9: 'Die zijn oor afwendt van de wet te horen, diens gebed zelfs zal een gruwel zijn'. Ja, er zijn gebeden die God niet eens horen wil. Tegen een zondig, afgodendienend Israël zegt God: "En als gij uw handen uitbreidt, verberg Ik Mijn ogen voor u; ook wanneer gij het gebed vermenigvuldigt, hoor Ik niet; want uw handen zijn vol bloed" (Jes. 1:15).

Is er dan niet genoeg reden om met ernst te weten te komen wat een waar gebed is? Laten we dan nogmaals naar Paulus biddend luisteren, want uit zijn voorbeeld kunnen we heel wat te weten komen dat ook voor ons gebedsleven van groot belang is.

Echt bidden begint bij en eindigt met God

In vers 3 begint Paulus bij God: Ik dank mijn God... In vers 11 eindigt hij

met Hem, als hij zegt dat alles moet zijn tot heerlijkheid en prijs van God. Het gaat in het ware bidden inderdaad om God. Trouwens, laat ook het 'Onze Vader', wat de Heere Jezus Zelf op de lippen van Zijn discipelen gelegd heeft, niet hetzelfde zien? Ook dat gebed begint bij God. Direct in de aanspraak al - 'Onze Vader, die in de hemelen zijt' - maar verder ook in de eerste drie beden waarin het gaat om Gods Naam, Gods Rijk en Gods wil. En het slot van dit volmaakte gebed - eindigt het niet met God? 'Want Uw is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in der eeuwigheid. Amen'.

Maar het kan niet van elk gebed gezegd worden dat het zowel begint bij als eindigt in God. Het gebed van de Farizeër in de gelijkenis was heel anders. Dat begon en eindigde bij hemzelf. Jezus zegt - en dat is heel typerend - dat de Farizeër 'bij zichzelf' bad. Het ging hem in zijn bidden alleen maar om zichzelf. Zulke bidders moeten er dan ook niet op rekenen dat ze gehoor zullen vinden. Jacobus maakt dat duidelijk als hij schrijft: 'Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt' (Jac. 4:3).

In het licht van deze dingen is het daarom van groot belang, dat we beseffen, dat het ons in ons bidden allereerst om God moet gaan. Van nature kan echter geen mens zo bidden. We hebben allemaal een zelfzuchtige instelling en daardoor is ons bidden ook op onszelf gericht. Ziet u de noodzaak om onderwezen te worden door de Geest der gebeden, opdat we waarlijk zullen bidden? Bidden, zoals Paulus dat deed.

In het ware bidden mag veel van God verwacht en dus ook gevraagd worden
De Filippiëzen hadden al zoveel genade van de Heere ontvangen. Paulus wist dat. Had hij daar dan niet tevreden mee moeten zijn? Had Paulus zich in zijn bidden dan niet beter kunnen beperken tot die kerken, waar de dingen veel moeilijker lagen? Waar partijschappen waren en daardoor verdeeldheid of waar ketterijen de mensen in grote verwarring hadden gebracht of waar allerlei andere misstanden waren? Daar hadden ze de gebeden van de apostel nodig. Maar in

Filippi was al zoveel van de gunst van God geschonken. Was het nodig dat Paulus ook voor die gemeente bleef bidden?

Inderdaad, er was al veel van God ontvangen en dat openbaarde zich ook in de vruchten. Maar juist het zien van de vruchten spoorde Paulus aan om te vragen om meer vrucht. Groeien er ooit genoeg vruchten? Wordt God ooit genoeg verheerlijkt? Blijft het niet altijd onder de maat in Gods kerk, zelfs in tijden van een rijk en bloeiend geestelijk leven? Kan iemand ooit zeggen: Nu hebben we God genoeg eer toegebracht? Nee, er zal altijd reden zijn om nog vruchtbaarder te zijn; God verdient altijd nog weer meer eer te ontvangen van de Zijnen.

Daarom is het niet misplaatst als Paulus om overvloediger liefde voor de Filippiëzen bidt. Trouwens, als we op God letten, mag er ook om meer gevraagd worden. Van Hem mag veel verwacht worden. Bij Hem is een volheid en Hij wordt van geven niet minder en van inhouden niet rijker. Laten we toch geen grenzen stellen aan wat God geven kan of geven wil. Laten we grote gedachten van Hem hebben als we tot Hem gaan in het gebed.

In het ware bidden gaat het om de persoonlijke relatie met God

Paulus kon en mocht zeggen: 'Ik dank mijn God'. God is zijn God. Paulus is geen vreemdeling of buitenstaander meer. De openbaring van Gods genade heeft zijn leven helemaal veranderd en nu mag Paulus bij deze God horen. Er is een persoonlijke band gelegd.

U begrijpt, dat er op deze manier ook een grond voor vertrouwen gekomen is. Nu mag Paulus de verborgen omgang met de Heere kennen. En als hij bidt, mag hij dat doen in het vertrouwen, dat de Heere hem kent. Alweer valt de parallel op met het gebed dat Jezus zijn discipelen leerde. Hij leerde hen immers ook vanuit die persoonlijke relatie tot God spreken. 'Onze Vader, die in de hemelen zijt'.

Dit laat wel heel duidelijk zien, hoe nodig het voor ons is, om deze God persoonlijk te kennen. Dan alleen kunnen we echt vertrouwelijk met Hem omgaan. Niemand mag dan ook rusten voordat hij of zij die persoonlijke band met de Heere mag kennen.

Uiteraard is er meer te zeggen over het ware bidden. Ik beperk me in dit artikel echter tot die aspecten, die vanuit wat Paulus hier zegt tot ons komen. Laten we dezen dingen ter harte nemen.

Alsook de dingen die hij hier zegt over het echte christelijke leven.

Het echte christelijke leven

Ook ten aanzien van het echte christelijke leven zegt Paulus een paar dingen.

Het echte christelijke leven dient gekenmerkt te worden door voortdurende groei

Om overvloediger liefde bad Paulus. Om het vervuld worden met vruchten der gerechtigheid. Hij wenste dat ze steeds zouden toenemen in de kennis en in de genade van de Heere Jezus Christus. Is er ooit een punt bereikt waarop een christen op zijn lauweren kan gaan rusten en tevreden kan zijn met wat hij bereikt heeft? Nee, nooit. Er is altijd nog zoveel tekort; zoveel waarin we dienen toe te nemen.

Hebben we daar oog voor? En bidden we dan met de apostel om voortgang en toename? Om meer genade en om meer liefde en om meer ijver en om meer wijsheid? Wee de kerk, als zij zelfvoldaan gaat worden! Zelfvoldaanheid komt inderdaad voor. Er zijn kinderen Gods, die helaas wel zelfgenoegzaam zijn en vanuit die door hen zelf ingenomen hoge positie uit de hoogte op anderen neerzien. Laten we echter niet vergeten, dat de Heere zelfgenoegzame mensen, zoals Hij ze in Laodicea aantrof, bedreigd heeft dat Hij ze uit Zijn mond zou spuwen...

Er is geen reden om zelfvoldaan te zijn. Iemand, die waarlijk beleefd dat hij van genade afhankelijk is, weet ook dat hij gedurig in diepe afhankelijkheid om nieuwe genade moet vragen. Hij weet eveneens dat God altijd meer van hem verdient te ontvangen dan hij in staat is te geven. Dus dient hij te staan naar voortgang en toename.

Het echte christelijke leven bestaat uit gemeenschap met en afhankelijkheid van Christus

Het gaat om vrucht dragen. Maar goede vruchten zijn er in het leven van de christen niet vanzelf. Hij kan ze zelf niet voortbrengen. Nog minder komen de goede vruchten als gevolg van de beïnvloeding door de omgeving waarin we leven. De wereld heeft ons in dit opzicht al helemaal niets te bieden. Daarom zegt Johannes: 'Heb de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld' is (1 Joh. 2:15).

De echte vrucht groeit alleen door Christus. Dat maakte Paulus duidelijk in vs. 11. Vandaar dat er ook verbondenheid met Christus moet zijn wil er

van echt vrucht dragen sprake zijn. Zoals de rank ook pas echt goed vrucht kan dragen als hij in de wijnstok is en blijft.

Paulus had dat voor zichzelf goed verstaan. Hij mocht er ook van getuigen. Ik denk bijvoorbeeld aan wat hij in de Galatenbrief schrijft: "Ik ben met Christus gekruist en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij, en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft" (2:20). Welnu, hierin is het geheim van een echt christelijk leven gelegen.

Het echte christelijke leven wordt bescenen door het licht van de dag van Christus

Tot tweemaal toe heeft Paulus in de pericoop die we bestuderen op de dag van Christus gewezen. In vs. 6 noemt hij die dag als hij het heeft over de vol-einding van het goede werk dat God in de Filippenzen was begonnen. In vs. 10 noemt hij die dag weer als hij het heeft over de onberispelijke wandel die nodig is zullen ze zonder verschrikken die dag tegemoet gaan. Paulus schrijft over die dag trouwens

ook op nog vele andere plaatsen in zijn brieven en dan gaat hij er nog uitvoeriger op in. Bijvoorbeeld in 1 Thess. 1:9 en 10 en 2 Thess. 1.

Dat die dag komt zullen we moeten beseffen. Dat we ons op die dag voor te bereiden hebben zal ons ook steeds voor ogen moeten staan. Dat we in het licht van die dag hebben te waken is iets waar de Heere Jezus ons van wil doordringen. In het ware christelijke leven zal met de komst van die dag gerekend worden. Maar als dat zo behoort te wezen, ontbreekt er dan niet veel aan het echte christelijke leven? Die dag van Christus staat vaak heel ver bij ons vandaan. Of vergis ik mij nu? Zijn er niet velen, die er nauwelijks en misschien wel nooit aan denken? Zijn er niet velen, wier gedachten en daden geheel door hun aardse bezigheden worden beheerst?

Toch mag het leven van Gods kinderen nu nooit losgemaakt worden van het leven straks. En tussen dat nu en dat straks staat de dag van Christus. Laat wat God over die dag zegt dan maar meer de stof voor onze meditatie zijn. Om ons er met des te meer ijver op voor te bereiden.

Den Butter.

Des Christens groot interest (1)

"Die schrijver houdt ik voor één van de grootste Godeleerden, die ooit een boek hebben geschreven. Ik heb verschillende boeken geschreven maar in dit boekje zit meer Godeleerdheid dan al mijn boeken".

Aan het woord is John Owen, een bekende puritein, die door de Heilige Geest begiftigd is geweest met een rijk en diep inzicht in Gods Woord. Met zijn werken is hij voor velen tot zegen geweest. Deze John Owen schrijft over het boek "Des Christens groot interest" van William Guthrie de eerste zin van dit artikel. Hij wil daarmee aangeven hoeveel echte, doorleefde, bevindelijke kennis van God in dit boek te vinden is.

We willen dit werk van William Guthrie in de komende tijd D.V. met elkaar overdenken.

De schrijver

William Guthrie wordt geboren in 1620 in Pitforth, in Schotland. Hij groeit op in een godvrezend gezin. Maar liefst vier zonen zullen later de kerk dienen als Dienaar van het Goddelijke Woord.

Van William is bekend dat hij een groot intellectueel talent bezat. Hij heeft een helder verstand als gave van Zijn Schepper meegekregen. Zijn studiejaren aan het New College of St. Andrews zijn voor hem persoonlijk tot grote zegen geweest. Hoewel hij van de jaren daarvoor niet kon zeggen dat er geen enkele geestelijke kennis van God in zijn hart was, tijdens zijn studieperiode kwam er een geestelijke verdieping en doorbraak. Hij leerde God zo kennen dat hij op Hem ging zien als die God Die in Christus hem heeft zalig gemaakt. De Heere werkte krachtig in zijn hart. Eén van de professoren aan dit college heeft de Heere daarvoor willen gebruiken. Het is Samuel Rutherford die onder ons ook bekend is door zijn nagelaten brieven. In 1642 krijgt hij toestemming na afronding van het belangrijkste gedeelte van zijn studie, om het Woord van God te gaan bedienen. Het zou nog tot november 1644 duren voordat hij als Dienaar van het Woord wordt bevestigd. Hij ontvangt een beroep van de gemeente van Fenwick. Al snel raakt hij bekend vanwege zijn eenvoud-

dige en geestelijke prediking. Reeds spoedig krijgt hij beroepen van andere gemeenten, maar hij bedankt. Ongeveer een jaar na zijn bevestiging in Fenwick neemt hij het beroep tot legerpredikant aan. In zijn tijd woedde er een burgeroorlog tussen Schotland en Engeland.

Na de oorlog keert hij terug naar zijn gemeente Fenwick waaraan hij officieel verbonden was gebleven als predikant. Hij was dankbaar dat hij weer terug kon keren in deze gemeente.

Uit de gegevens die wij bezitten van de arbeid van Guthrie, kunnen we opmaken dat hij een getrouw dienaar van Christus was.

In Fenwick waren de ontheiliging van de zondag en slecht kerkbezoek aan de orde van de dag. Zo kwam hij eens iemand tegen die ook niet naar de kerk ging, maar de zondag gebruikte voor zijn sport. Het was waarschijnlijk de schietsport, waarbij op bepaalde vogels werd gejaagd. Deze vogels werden vervolgens verkocht. Guthrie vroeg hem waarom hij dat op zondag deed. Hij antwoordde dat het de gelukkigste dag van de week voor hem was. Waarom? vroeg Guthrie. Hij zei: "die dag levert mij het bedrag van een halve kroon op." Daarop zei Guthrie tegen hem: "Wanneer je nu zondag naar de kerk gaat, krijg je die halve kroon van mij." Deze man ging op het aanbod in. Daarna sloeg hij geen zondag meer over, want de Heere greep hem in het hart. Later werd hij zelfs ouderling van de gemeente.

Kerkelijk leefde Guthrie in een moeilijke tijd. De Kerk van Schotland was verdeeld in twee partijen. Op de aard van dit conflict gaan we nu niet in. Ook de overheid speelde een belangrijke rol in dit geheel. Toen Charles II aan de macht kwam werden Guthrie en zijn geestverwanten zelfs uit hun gemeenten als predikant ontzet. 24 Juli 1661 moest hij afscheid nemen van zijn gemeente. De gemeente belegde een dag van verootmoediging en gebed. Op deze dag preekte Guthrie over Hosea 13:9: "Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp." Hij wees zijn gemeente aan het einde van de preek op de Fontein van Hulp die er in de Heere te vinden is, ook al vallen de dienaren van het Evangelie weg. Guthrie trok zich terug op het ouderlijk landgoed in Pitforthly. Zijn lichamelijke conditie ging ook sterk achteruit na al deze gebeurtenissen. In 1665 sterft hij in het volle vertrouwen op het Evangelie zoals hij dat heeft mogen brengen aan anderen.

Het boek

Het boek "Des Christens groot interest" is verschenen in 1658. Hij wilde met de titel aangeven hoe een christen deel heeft aan Christus. Het boek schittert door zijn eenvoud. Dat was immers ook de bedoeling van Guthrie. Hij heeft het geschreven voor 'gewone' mensen, die weinig geld bezitten om boeken te kopen en die weinig tijd hebben om te lezen.

Het is zijn verlangen dat de lezers mede door middel van dit boek het goede deel zouden verkiezen dat nooit meer van hen zal weggenomen worden. Hij is diep bewogen met veel mensen om zich heen, die zich druk maken om zoveel dingen die minder belangrijk zijn. Het doel van dit boek is vandaag zeker niet minder actueel. Wat zijn we vaak druk met veel dingen. De Heere Jezus zegt tegen u en mij: één ding is nodig. Het boek heeft geen ander doel dan zondaren te wijzen op het belangrijkste: deel ik in de zaligheid die Christus verworven heeft?

Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel gaat over hoe wij kunnen weten dat we deelhebben aan de zaligheid in Christus. Het tweede deel gaat in op de vraag hoe we deel krijgen aan de zaligheid in Christus.

Wij kunnen het weten

Het eerste wat Guthrie aansnijdt is dat wij kunnen weten of wij deelhebben aan Christus. Dat moet eerst voor ons vaststaan. Er zijn namelijk velen die zonder grond beweren dat zij een bijzonder deel aan Christus hebben. Zij moeten vanuit de Schriften onderwezen worden hoe een mens kan weten of hij een echt geloof heeft. Guthrie verwijst daarbij naar Matth. 7:22,23 waar we lezen van mensen die voor een gesloten deur staan. Zij menen in te kunnen gaan en roepen: Heere,

Heere, doe ons open. Maar de Heere Jezus zegt tegen hen: "Ik heb u nooit gekend." Anderzijds zijn er ook velen die deel hebben aan Christus, maar die niet bevestigd zijn in hun vertrouwen op Christus. Zij twijfelen aan de echtheid van hun geloof en prijzen de dienst des Heeren heel weinig aan anderen aan.

Op deze vragen wil Guthrie ingaan. Deze kennis of ik werkelijk deel heb aan Christus is te verkrijgen. Hij zegt er zelfs bij dat deze kennis gemakkelijker te verkrijgen dan menigeen denkt. Hij grondt zijn visie daarbij op de Heilige Schrift. Er zijn velen geweest in de Schrift die God mochten kennen als hun God. Hoe vaak lezen we niet in de psalmen: "De Heere is mijn Licht en mijn Heil" (Ps. 27:1). Van David lezen we dat hij zich sterkte in de Heere zijn God. Deze mensen hebben dat gezegd en beleden met vaste overtuiging in hun hart, en het was geen inbeelding.

De zekerheid van het geloof is niet alleen te verkrijgen, maar hij is ook gemakkelijker te verkrijgen dan velen denken. Leeft bij ons wellicht niet de gedachte dat deze zekerheid over ons deel aan Christus slechts voor weinigen is weggelegd en dat zij moeilijk te bereiken is? Zou dat ook niet een oorzaak kunnen zijn van het feit dat velen in onzekerheid blijven verkeren? We staan niet meer naar de zekerheid omdat een mens waarschijnlijk toch nooit zeker kan weten. Guthrie wekt ons op om te staan, naar de zekerheid van ons aandeel in Christus. Op welke manier dat moet gebeuren, zullen we D.V. nog zien.

Staan we naar de zekerheid? Het gaat immers om ons eeuwig welzijn! Laten we er ernst mee maken.

H. Polinder.

De Avondmaalspraktijk in vraag en antwoord (5)

(Lambertus Myseras)

Vraag:

De wereld gelijk geworden.

Als een gelovige, hetzij hij toegeeft aan zonden, of dat hij door gelegenheden en omstandigheden, of door voorspoed of huwelijk of iets dergelijks, de wereld enigszins gelijk geworden is, en daardoor in grote dorheid en in ongevoeligheid geraakt is, is het voor zo één dan niet het beste van het

Avondmaal af te blijven?

Antwoord:

Nee!

1. Omdat de meest verzekerde gelovige, die nabij de Heere leeft, weleens heel ver afwijkt in een dorre, ongevoelige gestalte. Dat leert de ondervinding.

2. Omdat wij niet aan het Avondmaal

moeten gaan op grond van onze gevoelige gestalte, maar door het geloof! Wij moeten zien op de genade in de Heere Jezus en Zijn verdiensten. Daarop wijzen dan brood en wijn als tekenen en zegels.

3. Als de ziel daartoe het vermogen had, dan was zij geen ogenblik dor en ongevoelig. Want dat is zij tot haar droefheid!

4. Als de ziel dor is moet zij met Asaf gedenken aan de dagen vanouds, Psalm 77. Zij moet de tijden eens ophalen, waarin zij gevoelig door God bewerkt werd. Die gevoelige bewerkingen werden toen dikwijls niet erkend, ja zelfs wel door ongelooft en onkunde weggesmeten. Dan is het tijd om zich dat alles opnieuw in herinnering te brengen. Om dan te zien, in ons gemis, dat het van de Geest geweest is en dat wij het dan onszelf niet geven kunnen.

5. Als onze ziel dor en ongevoelig is en weer gaat in gehoorzaamheid aan het Avondmaal, dan wil het weleens gebeuren dat de Heere tijdens het Avondmaal opnieuw veel gevoelige genade geeft.

6. Is iemand door afwijkingen ongevoelig geworden, dan is het Avondmaal een middel om belijdenis te doen, verzoening te zoeken, zijn verbond met God te vernieuwen en zo terug te keren. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE, onze God, Jeremia 3:22.

Vraag:

Als de gelovige ongevoelig is in het bidden, zodat hij zegt: "ik kan niet bidden, vanwege allerlei gedachten die in mijn hart geworpen worden. Ik heb geen bediening, geen drang en ook geen zin om te bidden. Het is alsof de hemel voor mij gesloten is, zodat er geen gebed door kan. Daarom durf ik niet aan het Avondmaal te gaan", welke raad zou u zo iemand geven?

Antwoord:

1. Het is beter om naar de oorzaak te vragen van zulke lusteloosheid en zich te vernederen.

2. Als iemand niet bidden kan, dan is er nog een Middelaar om voor haar te bidden: Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige en Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de gehele wereld. 1 Johannes 2:1,2.

Dan is er ook nog een Geest om in ons te bidden met onuitsprekelijke zuch-

tingen, nl. als wij niet weten wat wij bidden zullen. Dan "komt de Geest onze zwakheden mede te hulp, enz.", Romeinen 8:26.

En zowel die Middelaar als die Geest worden beiden door middel van het Avondmaal, door die genadetekenen en -zegels, een arme zondaar voorgesteld, om voor en in haar plaats te bidden, als hij niet bidden kan. Daarom mag zo iemand niet van het Avondmaal wegblijven, omdat het, door weg te blijven van het Avondmaal, niet beter maar erger met ons zal worden. Die ziel die zich onttrekt, daarin heeft de Heere geen behagen. Zie Hebreëen 10:38.

Vraag:

Zonden diegenen die er mee bestreden worden dat God niet bestaat, in de tijd dat zij daarmee gekweld worden, er niet beter aan doen van het Avondmaal af te blijven?

Antwoord:

Nee, juist niet. En waarom niet?

1. Omdat hun ziel ervan overtuigd is dat de Heere alles weet. Dat Hij weet hoe zij daartegen strijden en steeds weer met Paulus daartegen bidden. Zij zeggen liever: o Heere, het is het werk van de duivel. En zondigt mijn hart, voor zover het nog verdorven is, dan

verneder ik mij voor U. Dan begeer ik kracht van en uit U, Heere Jezus, te ontvangen. U bent toch gestorven om de kracht van de duivel te verbreken. En in die wetenschap ga ik tot het Avondmaal dat door U is ingesteld. Ach, verzegel toch die genade aan mijn ziel, en neem die bestrijding weg. 2. Omdat het ernstige 'ongelukken' zijn die hun ziel overkomen en diepe wonden die hun vijand bij hen heeft veroorzaakt, heeft hun ziel des te meer reden om zich tot de Medicijnmeester van hun ziel te begeven. Om dan aan het Avondmaal te ondervinden wat God belooft: dat er genezing is onder Zijn vleugelen, Maleachi 4:2.

3. Door van het Avondmaal af te blijven, geeft zo iemand het door moedeloosheid, wanhoop, ongeloof en vrees, de duivel voor die tijd als het ware gewonnen. Kortom: hij wordt er niet beter van door van de Heere af te blijven.

4. Hoe ellendiger en zondiger iemand is in zijn eigen waarneming, hoe meer hij een gepast voorwerp is om tot de lieve Heere Jezus te komen, ook door middel van het Avondmaal. En dat in overeenstemming met de nodiging van de Heere Jezus zelf: komt herwaarts belasten! Mattheus 11:28.

Ds. L. W. v.d. Meij.

Der armen Heiland

"Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden" (2 Kor.8:9).

De betekenis van het Kerstfeest, de werkelijke inhoud van dit heilsgebeuren dreigt haar diepe betekenis te verliezen. Of misschien moet ik wel schrijven: hééft haar rijke inhoud verloren? En heilzamer dan in dit verband te wijzen op een kerstfeestvierende wereld, die niet meer heeft dan een 'hulploos kindje in een kribbe' en wat sentiment, is het om de vraag ons zélf voor te leggen welke betekenis het kerstfeest heeft voor ons.

Wij wéten het allemaal zo goed, weet u wel?! Maar wat betreft het verbazingwekkende, het verassende, het genade-wonder van het Kerstevangelie is net zo goed van toepassing: "de natuurlijke mens verstaat niet de dingen, die des Geestes Gods zijn". Daarom, op het Kerstfeest zijn we to-

taal aangewezen op de Geest van Pinksteren, Die in al de waarheid, ook van het Kerstevangelie, leidt. Dat is niet alleen zo als we nog nooit Bethlehems stal in de geest hebben bezocht. Ook als we iets van het aanbidden leerden aan de kribbe, dan is er op z'n minst het gevaar dat we er aan zijn gaan wennen- afschuwelijke werkelijkheid ...: Góð geopenbaard in het vléés! Brengt dat onze monden en harten nog werkelijk in beweging?

Welnu, Paulus schrijft aan de gemeente van Korinthe in zijn tweede brief in het achtste hoofdstuk een aanbeveling voor een collecte t.b.v. de armen in Jeruzalem. Hij wijst hen er dan allereerst op dat het genade van God was, dat ze in Macedonië van hun armoede zoveel met vreugde gegeven hebben. Echt géven is een gave, een genade-gave! En vervolgens brengt hij dan deze collecte in verband met het Kerstfeest! Ik weet niet of u ooit een collecte als volgt hebt horen aankondigen: "Gemeente, hartelijk aanbevolen,

want...."gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil arm geworden is, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden"! Paulus doet het wel zo. In ieder geval blijkt een collecte een voluit geestelijke zaak te zijn, zelfs niet los van de heilsfeiten. Maar deze gedachte laat ik nu verder los om even met u na te denken over de betekenis van dit negende vers. Meer dan een enkele gedachte kan het niet zijn.

een rijke Christus

"...daar Hij rijk was"! Hoe rijk was Hij! Hij was God uit God, Licht uit Licht. Het Woord was in den beginne bij God en GOD was het Woord! Wiens komst in het vlees gedenken we? Van Hem van Wie Gods Woord zegt (Fil.2:6): "Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengelijkt te zijn".

Rijk, want Hij is God! Hij was 'in de schoot des Vaders'. Was dat niet Zijn grootste rijkdom: de zalige gemeenschap met Zijn Vader?! Welke rijkdommen had Hij bij Zijn Vader, eer de wereld was?

Hij was rijk in de liefde van Zijn Vader: niemand heeft ooit de liefde Gods zo genoten als Christus. Hij zelf getuigt dat Hij de gelovigen met dezelfde liefde bemint, welke Hij voor Christus voelt (Joh.17:26). Maar toch is er dit oneindige verschil tussen de gelovigen en Christus, dat de eerste slechts weinig druppels van die liefde kunnen bevatten, maar dat Jezus de oneindige oceaan van de liefde Gods geheel en al kan bevatten. De Zoon was het voorwerp van de oneindige liefde des Vaders. Hij was rijk in aanbidding, delend in de heerlijkheid van Zijn Vader. Rijk in macht en in heerlijkheid. Hij kon zeggen: "al wat de Vader heeft is Mijne" (Joh.16:15). Alle dingen bestaan tezamen door HEM (Kol.1:16,17). O, wij kennen deze rijkdom niet, kunnen die nog niet voor een duizendste schatten. Alle woorden blijven beneden de maat om aan te geven hoe rijk Hij was, in Wie al de volheid der Godheid lichamenlijk woont! Welk een heerlijk wonder dat we een Goddelijke Zaligmaker hebben en dat God Zelf komt tot verlossing van Zijn volk! We hebben immers een Middelaar nodig met Goddelijke kracht, Die miljoenen eens zaligen zal. Hij heeft het leven in Zichzelf, en zo geeft Hij het leven aan dode zondaren.

een arme Christus

"Maar heeft Zichzelf vernietigd, de

gestaltenis van een dienstknecht aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden. En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises" (Fil.2:7,8). Is dat niet het wonder van Kerst dat we de komende week hopen te gedenken?

Arm geworden. Wat houdt dat in? Ach, evenmin als we kunnen uitzeggen hoe rijk Hij was, zijn mensenvoorden in staat te zeggen hoe arm Hij werd. Immers, wat weten wij te zeggen van de hemelse heerlijkheid? Maar wat weten wij van de diepte van onze rampzaligheid, onze nood en dood?

Hij werd geboren uit een arme maagd, in een armelijke wieg, een kribbe, de eerste 'gasten' die Hem verwelkomen zijn arme herders, Hij is aangewezen op een kop water van een arme vrouw, Hij had niets om de schatting te betalen: een vis uit de zee moest Hem daarvan voorzien, en Hij door Wie de hemel en de aarde gemaakt zijn had niet waar Hij Zijn hoofd op kon nederleggen, toen Hij Jeruzalem binnereed, was dat op een geleend veulen. Arm!

Arm: "tot zonde gemaakt"! Het Woord is maar niet mens geworden, maar vlees! Hij nam de gevallen, vervallen, door de zonde verzwakte menselijke natuur aan als de Tweede Adam. Zo kwam Hij in de gelijkheid van het zondige vlees, en dat voor de zonde, opdat de zonde veroordeeld zou worden in het vlees (Rom.8:3). Hoe diep wordt Christus in het vlees getrokken (Kohlbrugge). Hij kwam in de vunzige kerker van ons zondebestaan, de ontluistering. Hij nam de krankheden op Zich, de smarten als gevolg van de verzwakte menselijke natuur: dorst, honger, verdriet enz. Maar het diepste: Hij kwam onder de vloek, in de vloek van ons verzondigde leven.

Arm geworden: daar zit een toename in. Het begon, maar het ging voort! Van kribbe naar kruis: uit één hout gesneden, "tot zonde gemaakt". Hij kruipt als een worm en geen man: arm! Hij roept het uit: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?": arm! De ganse tijd van Zijn leven: "Van der jeugd aan ben Ik bedrukt en doodbrakende." (Ps.88:16). Maar in het bijzonder aan het eind van Zijn leven.

Niet dat dit alles wil zeggen dat Hij ophield rijk te zijn. Hij bleef wat Hij was: God! Maar Zijn rijkdom werd verhuuld door ons vlees. Hij heeft Zijn

Goddelijke heerlijkheid afgelegd, verborgen. Maar niet Zijn Goddelijke eigenschappen.

Kerstfeest: GOD geopenbaard in het VLEES! Zo 'zien op Jezus' (Ambrosius). Als de Heilige Geest onze ogen opent voor dit onuitsprekelijke wonder, dan komt er de verwondering! Dan luiden de Evangelieklokken: "Alzo lief heeft God de wereld gehad..."!

een arme zondaar

Want, waarom zó arm? "Om uwentwil". Hij werd niet arm om Zichzelf rijk te maken. Immers, aan Zijn rijkdom was niets toe te voegen. God is volzalig in Zichzelf. Hij heeft de mens niet nodig, wij brengen Hem niets toe wat Hij niet heeft.

Dat maakt het wonder alleen nog maar groter, des te aanbiddelijker! "Om uwentwil". Wie waren dat? 1 Kor.6:10, "dit waart gij sommigen": "hoereerders, afgodendienaars, overspelers, ontuchtigen, die bij mannen liggen, dieven, gierigaards, dronkaards, lasteraars, rovers". Of, wilt u het anders? Het zijn: goddelozen, krachtelozen, vijanden van God (Rom.5)!

Dát is onze armoede: arm, leeg aan God. Immers, zonder God dat is álles kwijt! De dood in plaats van het leven. Krachteloos: niet in staat om één goede gedachte over God te denken, onmachtig en onwillig om tot God terug te keren. Kan het armer? Vijanden van God en Zijn Gezalfde! Kent u iets van uw nameloze armoede? Hebt u in het licht van Gods Woord uw armetierig bestaan gezien, werd het ontmaskerd door de werking van de Heilige Geest? Als dat niet zo is, dan waant u zich nog altijd rijk met uw.....? Godsdienst, degelijkheid, rechtzinnigheid, ernst, gebedsleven, ontroeringen en alle dingen, waarmee we onszelf rijk rekenen. Doch: rijken zendt Hij ledig heen! Kerstfeest is het feest voor de armen. "Om uwentwil": dat is het 'u' van de diepst gevallen zondaar. Voor ú! Dat is voor 'u' voor Wie een Kind in de kribbe niet beneden uw nivo is! Integendeel, het voor 'u' legt de Zaligmaker voor de voeten van zulke zondaren neer.

een rijke zondaar

Wat is nu het geheim van deze arme Christus en de rijke zondaar?! Immers, "opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden".

Het geheim is: de genade van onze Heere Jezus Christus. Dan moeten we deze namen voluit spellen. GENADE! Gij wéét, gij hebt leren kennen, schrijft

Paulus. Hoe? Vanuit het Woord en vanuit de ondervinding. Ze waren gekomen als bedel-armen. En alle rijkdommen van Christus schenkt Hij vanuit Zijn doorboorde handen aan de handen, die niets meer hebben.

Genade: "uit Zijn VOLheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade". Welke rijkdommen heeft de zondaar, die zo aan Christus verbonden werd? Hij heeft de levendmaken-de Geest verworven, Hij is geworden wijsheid van God, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing, Hij verdiende door Zijn armoede de weelde van de kinderrechten voor verloren zonen en dochters. Hij verwierf de eeuwige zaligheid voor rampzaligen. Hij heeft ALLES! wat ik mis. Wat mist u?

Kerstfeest is het daar, waar de armge-maakte zondaar deze rijke Christus mag omhelzen als hem van God geschonken.

"Gode zij dank voor Zijn onuitsprek-lijke gave".

Kerstfeest: Heere, maak me zo leeg van mijzelf en in mijzelf, dat ik uit Uw volheid mag ontvangen. En, buiten een stál hoeft niemand te blijven staan..., daar is vrije toegang. Het arme Kind in de kribbe, de rijke Christus voor Zijn arme Kerk: het verkondigt een bereikbare Zaligmaker! voor alle armen.

"Kómt, laten wij aanbidden...".

MJK

Ingebruikname Evangelisch Centrum Gent

Op vrijdagavond 28 november jl. vonden vele vrienden van het evangelisatie-werk in Oost-Vlaanderen in België door het donkere Gent hun weg naar het nieuwe Evangelisch Centrum Rehoboth. Aan de voet van een grote roomse kerk, waar br. Bor al weer bijna 20 jaar, onder moeitevolle omstandigheden, maar niet ongeze-gend, wonen en werken mag, werd die avond een geheel nieuw centrum voor evangelisatie geopend. Op dezelfde plaats waar het vorige complex had gestaan is een prachtig en doeltreffend nieuw gebouw gebouwd. De commissie 'Evangelisatie Oost-Vlaanderen', samen met de bouwcommissie, en niet in het minst de evangelist en zijn gezin mochten zich verheugen in een grote belangstelling. De zaal zat vol, toen even na half 8 br. Th. Heystek als voorzitter van de bouwcommissie, het nieuwe complex officieel overdroeg aan de commissie. Hij ging kort in op de voorgeschiedenis. Renovatie bleek al enige tijd nodig. Allen die het vorige gebouw gekend hebben zullen het daar mee eens zijn. Na een Rijnreis in de zomer van 1992 werd een vrienden-kring opgericht, welke zich in zou zetten voor het benodigde geld. Veel werd in liefde gegeven. We hoorden ook van mooie giften en geschenken, die het centrum verfraaien. De vraag was geruime tijd: moet het oude gebouw worden gerestaureerd of moet er een andere locatie gezocht worden? Uiteindelijk werd gekozen voor alge-hele nieuwbouw. Architect Servaas

maakte de tekeningen en aannemer V.d. Gehuchte nam de verantwoorde-lijkheid van de bouw op zich. Op 3 februari 1997 werd een begin ge-maakt. De samenkomsten moesten voorlopig elders gehouden worden. De bouw vorderde in een goede samenwerking en in een fijne sfeer, al is deze rommelige tijd voor de fam. Bor niet gemakkelijk geweest. Veel extra werk kwam op br. Bor neer.

Beide, architect en aannemer, kregen als dank de bekende 3-delige Sta-tenbijbel met kanttekening aangebo-den, met de wens dat de lezing ervan tot zegen mocht zijn. De sleutel werd overhandigd aan de voorzitter van de commissie, Ds. A. v.d. Weerd, die daarna het woord voerde. Dank-baarheid is in onze harten. Ook ver-wondering. Openb. 3:7 en 8 werd aan-gehaald. Daar lezen we: 'Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleu-tel Davids heeft; Die opent en niemand sluit, en Hij sluit en niemand opent. Ik weet uw werken; zie, Ik heb een ge-opende deur voor u gegeven, en nie-mand kan die sluiten; want gij hebt kleine kracht en gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet ver-loochend'.

God heeft een geopende deur gegeven. De vorst der duisternis heeft niet stil gezeten. Maar de Heere is de Ge-trouwe gebleven. Er is ook een ge-bouw in de hemelen, niet met handen gemaakt. Dat is waarlijk 'een schoon gebouw'. God is Bouwmeester, door Woord en Geest. De zaligheid wordt geopenbaard aan verloren zondaren.

Hoe schoon is Hij! God geve br. Bor de kracht om een instrument in Zijn hand te zijn. Dan worden menselijke bouwsels afgebroken en God krijgt al de eer.

Hierna zongen we staande Psalm 119:65. Door br. Bor werd de kansel-bijbel plechtig geopend en op zijn plaats gelegd. Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden!

Na het votum vond de eerste dienst plaats, geleid door br. Bor. Massaal klonk het psalmgezag in het roomse Gent: Zend HEERE Uw licht en waarheid neder! De Schriftlezing was uit 1 Kon. 8, het deel dat handelt over de ingebruikname van Salomo's tempel.

Als tekst was gekozen de verzen 29 en 30: 'Dat Uw ogen open zijn, nacht en dag, over dit huis, over deze plaats, van dewelke Gij gezegd hebt: Mijn Naam zal daar zijn; om te horen naar het gebed, hetwelk Uw knecht bidden zal in deze plaats. Hoor dan naar de smeking van Uw knecht en Uw volk Israël, die in deze plaats zullen bidden; en Gij, hoor in de plaats Uwer woning, in de hemel, ja hoor, en vergeef'.

Is het geen groot wonder dat God onder mensen wil wonen? Salomo had daar een indruk van en wijdde het huis de Heere toe. God, Die in toorn op ons moest nederzien, zie in gunst nacht en dag, dat is altijd, op ons neder. Dáár, waar Abraham eens Izak moest offeren, maar waar God Zelf voor een plaatsbekledend offer zorgde, vond de Oud-testamentische eredienst plaats. Om Christus Jezus, het ware Offer kan God wonen in zondaarsharten. Gods Naam, God Zelf zal er zijn. Tijdens de bouw van het nieuwe centrum was het een echte werkplaats. Maar ook nú, na de bouw, namelijk van de Heilige Geest. Hij overtuigt van zonde en leidt tot Christus. Het Woord verootmoe-digt. Salomo noemt zich Gods knecht. Door het Woord worden ook wij knechten des Heeren. Het Woord draagt vrucht. Hoor ons gebed, bidt Salomo. Ook hier in Gent zal een bedehuis zijn. Hier mag 't hart uitge-stort worden. Hier mag om vergeving worden gesmeekt. Evangelist Bor spreekt de hoop uit dat Gods Naam hier op het allerhoogst mag worden verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd. God wil ook hier wonen. Dat is in het verleden geble-ken!

Staande werd Ps. 72:11 gezongen. Na de zegenbede voerde Ds. A. v. Ek als predikant van de moedergemeente Zaamslag het woord. Deze dag is een

hoogtepunt. Voor de Gentse gemeente, voor de Stichting, voor de bouwcommissie, maar ook zeker voor de fam. Bor. Dit werk is door Gods alvermogen, door 's Heeren hand alleen geschied; het is een wonder in onz' ogen, wij zien het maar doorgronden het niet. Maar Ds. v. Ek sprak ook van een dieptepunt. Het feit dat er een kerkgebouw moet zijn in deze wereld, wijst toch immers op de noodzaak van bekering en geloof? Een mens komt niet uit zichzelf. Hij moet getrokken worden door Woord en Geest. God moet naar ons toekomen. Dat dit ons verootmoedige. Dit gebouw is echter ook, zo vervolgde Ds. v. Ek, een kruispunt. Het evangelie van Jezus Christus en Dien gekruist mag ook hier verkondigd worden. Ds. v. Ek laat nog zingen Ps. 89:1. We blijven met velen nog een poosje napraten. Dankbaarheid past ons. Er is blijdschap over dit mooie centrum. Het wordt de fam. Bor en de gemeente in Gent van harte gegund. De arbeid in Gent worde gedragen door ons gebed, medeleven en giften. Opdat het huis Gods vol worde. De Heere heeft ook in Gent Zijn volk. De Heere spare br. Bor en zijn echtgenote nog lang voor deze noodzakelijke, en ook zo schone arbeid. De eeuwigheid openbare een rijke vrucht. Wie hier bedrukt met tranen zaait, zal juichen als hij vruchten maait.

Ds. K. Hoefnagel.

Jaarvergadering Gereformeerde Onderwijzers en Lerarenverenigingen

Op D.V. dinsdag 30 december 1997 hoopt het bestuur van de G.L.O.V. haar jaarvergadering te houden. Deze bijeenkomst wordt gehouden in de aula van gebouw Gamma van het Driestar College te Gouda, Ronsseplein 1 en zal aanvangen om 9.30 uur. Hoofdspreker voor deze morgen is Prof. Dr. A. van Nieuw Amerongen, werkzaam aan de V.U. te Amsterdam. Hij hoopt een lezing te houden met als titel: "Wat vraagt de leerling nu van de leerkracht?" Na de lezing zal er een forumdiscussie worden gehouden. Daarin zal plaatsnemen naast de spreker, de heer J. de Jager uit Scherpenzeel en mevr. R. Wilbrink uit Kampen onder leiding van de voorzitter van onze vereniging. Hierna volgt een

muzikaal intermezzo. Uiteraard zullen de gebruikelijke jaarstukken en bestuursverkiezing aan de orde komen. Na afloop is er gelegenheid gezamenlijk de maaltijd te gebruiken in één van de gebouwen van het Driestar College. We hopen dat vele onderwijsgeevenden aan het einde van het jaar onze jaarvergadering willen bezoeken en blijken geven van hun belangstelling. Ook belangstellenden buiten het onderwijs zijn van harte welkom.

Namens het bestuur: A. Karens, voorzitter A. Hoogendoorn, secretaris

Vluchtelingen- naasten niet vergeten...

Nieuwe ZieZoa-kinderkrant maakt spelonderwijs wijzer

Kleurrijk, informatief en niet te moeilijk: dat is de ZieZoa-krant! De ZieZoa-krant is het nieuwe blad van de kinderclub van ZOA-vluchtelingen-zorg. Doel van de krant is om kinderen kennis te laten maken met het bestaan van vluchtelingenkinderen. ZOA-vluchtelingen-zorg wordt al jaren gesteund door vele kerken en graag willen we ook de kinderen betrekken bij ons werk.

Een kind kan voor drie gulden per jaar lid worden van de club. Daarvoor krijgen zij vier kinderkranten waaraan twee keer per jaar een actie gekoppeld is. De opbrengst hiervan gaat rechtstreeks naar vluchtelingenkinderen. Kinderen kunnen dus door mee te doen met de acties, wat betekenen voor en betrokken raken bij hun leeftijdgenootjes in andere delen van de wereld.

Creatief

Verhalen, knutselideeën, recepten, stripverhalen etc. maken de krant zowel afwisselend als leerzaam. Het blad is uitgevouwen van posterformaat waardoor het er uitziet als een echte krant, maar dan helemaal in kleur. Elk nummer behandelt een thema rond vluchtelingen. 'Als een tent je huis is', was de eerste. Nummer twee, de meest recente, gaat over: 'twee emmers water halen'. Dagelijkse dingen die voor ons vanzelfsprekend zijn, zijn dat voor zoveel anderen niet. Daar leren kinderen bij stil te staan, en dat op een creatieve manier! Uw (klein)kind wordt ZieZoa-clublid door minimaal drie gulden over te maken op giro 550, onder vermelding van naam en

geboortedatum en -jaar (van het kind). Het is ook mogelijk om als organisatie/club een abonnement op de krant te nemen. De abonnementsprijs is dan 25 gulden per jaar, en elk exemplaar meer kost f 3,00 per stuk.

Landelijke werving donateurs GBS

Speciale folder "Uw Woord bewaard" beschikbaar

"Uw Woord bewaard". Dat is het thema van de landelijke donateurswerving van de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS). Vele correspondenten en leden van plaatselijke comité's verspreiden de komende maanden voorlichtingsenvelopen over het werk van de GBS. Kerkenraden hebben schriftelijk het verzoek gekregen om hun medewerking te verlenen, onder meer door het plaatsen van een nieuwsbrief in de kerkbode. In de speciale folder "Uw Woord bewaard" wordt informatie over het werk van de GBS gegeven. Daarin staat onder andere dat de GBS een hulpmiddel wil zijn om de Bijbel ook in deze tijd te bewaren onder ons volk en te verspreiden onder zoveel mogelijk mensen, ook in andere landen.

Bijbels

De GBS geeft Bijbels in de Statenvertaling uit. De bijdragen van de donateurs maken het mogelijk dat er voor iedereen een betaalbare Bijbel is. Blinden en slechtzienden kunnen bij de GBS terecht voor een complete gesproken Bijbel voor slechts f 75,-. De werkelijke kosten liggen veel hoger, maar dankzij de donatiegiften kan de GBS de gehandicapte naaste aan goedkope bijbeluitgaven helpen. Ook de zes-delige Bijbel in grote letter is voor een redelijk bedrag te koop. (Oude Testament in vier delen f 155,- en Nieuwe Testament in twee delen f 60,-) Verder laat de GBS Bijbels drukken voor evangelisatie-doeleinden. Deze Bijbels worden geschonken of tegen speciale prijzen geleverd aan kerken. Ook plaatst de GBS kosteloos Bijbels in ziekenhuizen, verzorgingshuizen en gevangenissen.

Naar andere landen

In andere talen verspreidt de GBS ook Bijbels. Zo gaan er duizenden Bijbels naar landen in Oost-Europa, Afrika en Latijns Amerika.

Dit werk heeft plaats in samenwerking

met de Trinitarian Bible Society (TBS) in Engeland, zendingsgenootschappen vanuit diverse kerken en andere onder ons bekende hulporganisaties.

StandVastig en kalender

Vier keer per jaar verschijnt het kwartaalblad "StandVastig". De S en de V verwijzen naar de Statenvertaling. In dit orgaan staan artikelen over de Bijbel, bijbelvertaling en bijbelverspreiding. Eén rubriek is speciaal voor de jonge lezers: In elk blad een verhaal uit de kerk- en vaderlandse geschiedenis en een bijbelse vragenrubriek.

Elk jaar ontvangen de donateurs van de GBS in het kader van fondswerving een kalender met kleurenplaten van historische kerken. Op de achterzijde van de kalenderbladen staat informatie over het kerkgebouw en het leven van een predikant die daar in de 17e of 18e eeuw heeft gepreekt.

Voor informatie en opgave als donateur

Voor het opvragen van de folder "Uw Woord bewaard" en andere informatie kan men terecht bij: Gereformeerde Bijbelstichting,

Antwoordnummer 2809, 4140 WB Leerdam (u hoeft geen postzegel te plakken). Telefoon 0345-61 01 55 of 61 47 44 (Fax 0345-61 06 96).

's Avonds 0577-46 18 62 (algemeen medewerker J. de Koning).

Verschijningsdatum volgende nummer

Het volgende nummer zal D.V. 8 januari 1998 verschijnen. In verband met de drukte rond de jaarwisseling ook bij de posterijen willen wij de scribenten

vriendelijk verzoeken er zorg voor te dragen dat de copy dinsdag 30 december 1997 in ons bezit is. Bij voorbaar hartelijk dank voor uw medewerking.

AvH.

Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord.

Lucas 2:29

Het bestuur van de Stichting "Bewaar het Pand" en de commissie van redactie delen u met ontroering mede het overlijden van onze zeer gewaardeerde voorzitter

Ds. H.C. van der Ent

Vanaf 1969 heeft hij met de liefde van zijn hart aan ons blad zijn getrouwe medewerking mogen verlenen. Zijn arbeid zal bij velen in dankbare herinnering blijven.

De Heere sterke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

De Stichting "Bewaar het Pand" en de commissie van redactie.

"Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd"

1 Korinthe 2:2

In Zijn genade heeft de HEERE uit dit leven in Zijn heerlijkheid opgenomen Zijn kind en knecht, mijn innig geliefde man, onze lieve, onvergetelijke vader, schoonvader en opa

Hendrik Cornelis van der Ent

in leven predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland.

* 4 oktober 1918

† 12 december 1997

Ameide	-	N. van der Ent-Middelhoek
Dordrecht	-	H.C. van der Ent
		G. van der Ent-Korevaar
		Mariëtte
Krimpen a/d IJssel	-	N.H. van der Ent
Dordrecht	-	J.N. van der Ent
		M.M. van der Ent-Groothedde
		Gerdine, Eline, Niels,
		Anne-Marie, Harm
Houten	-	C.K. van der Ent
		M. van der Ent-de Heer
		Henric, Joan, Janine, Leon
Dordrecht	-	H.A. de Heer-van der Ent
		G.C. de Heer
		Jan, Ellen, Moniek
Rotterdam	-	F.J. van der Ent
		J. van der Ent-Ligthart

12 december 1997
J.W. van Puttestraat 7
4233 EJ Ameide

De begrafenis heeft plaatsgevonden op 16 december te Dordrecht.

"Gedenk uwer voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben, en volgt hun geloof na aanschouwend de uitkomst hunner wandeling"

Hebreeën 13:7

Met ontroering geven wij kennis van het overlijden van

Ds. H.C. van der Ent

Hij mocht de gezegende leeftijd van 79 jaar bereiken.

Met dankbaarheid denken wij aan de laatste 3½ jaar waarin hij met zegen onze gemeente in getrouwheid en liefde met bijstand in het pastoraat mocht dienen.

Trooste de HEERE zijn vrouw, en verdere familie in dit voor hen zo groot verlies.

Namens de kerkenraad der Chr. Geref. Kerk te Ameide.
A. Versluis, praeses
J.P. den Hartog, scriba

Boekbespreking

Ds. J.H. Velema, **Toch niet alleen**, 128 blz., f 19,95, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon - Heerenveen.

De nog immer krasse auteur (geboren 1917) laat in dit boek op verrassende, verrijkende en vertroostende wijze op de hem eigen manier zien hoe veelvul-

dig en veelzijdig Gods Woord spreekt over alleengaanden, weduwen, wezen, alleengelatenen en ongetrouwden. In meerdere meditatieën worden seksuele wantoestanden en ontsporingen aan de orde gesteld. De laatste overdenking handelt over Openbaring 21:4a: "En God zal alle tranen van hun ogen afwissen." Voor Gods kinderen daagt een toekomst zonder tranen.

Psalm 42:3 (onberijmd)

De kerkenraad der Chr. Geref. Kerk te Damwoude deelt U met ontroering mede, dat de Heere tot Zich genomen heeft onze medebroeder

Douwe Veenstra

Hij mocht als een levende getuige van de Heere onze gemeente dienen in het ambt van diaken.

Zijn persoon en zijn werk houden wij in dankbare herinnering.

De Heere gedenke de familie in Zijn gunst.

Namens de kerkenraad voornoemd:
ds. P. Roos, praeses
S.H. de Vries, scriba

Damwoude, 2 december 1997

Welkom in Elspeet!

De Feytahof

Hotel
Pension
Appartementen

Op ons Vakantiepark bieden wij U:

- *Royale hotelkamers*
- *25 gezellige appartementen 2-10 pers. (ook mogelijk op vol-pens. basis)*
- *volop speelruimte voor de kleintjes en leuke activiteiten voor de groten*
- *en onze bijzonder goede keuken voor hen die van smullen houden.*

CHRISTELIJKE HOGESCHOOL DE DRIESTAR

opleidingsinstituut voor onderwijsgeevenden op reformatische grondslag

Programma Studium Generale 1997 - 1998

Programma 3

De pedagogische opdracht

Door: drs. E. Blaauwendraat

Data: 16, 30 januari en 13 februari 1998

Programma 4

Moderne middelen in kerk en zending

Door: dr. Chr. Fahner

Data: 20 maart, 3 en 24 april 1998

Programma 5

God heeft wat met de mensen; over religie en evangelie

Door: dr. P.J. Visser

Data: 15, 29 mei en 12 juni 1998

Deze colleges worden gehouden op vrijdagavond van 19.45 - 22.00 uur. De kosten per programma zijn f 45.-

Belangstellenden kunnen een folder aanvragen bij de administratie van: Christelijke Hogeschool 'De Driestar' Postbus 368, 2800 AJ Gouda, telefoon: 0182-540333

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

Een nieuw boek voor de kerstdagen?

Ds. E. Venema

Schoon niet mee uitgetogen

10 pr. vrije stof f 25,-

Nog beperkt leverbaar:

Eén ding weet ik (med.) f 25,-

Ik zal gedenken

med. feestdagen f 15,-

Prijzen excl. porto

Allen t.b.v. Jac. Fruytier
Scholengemeenschap te
Apeldoorn.

Bij afname van 20 ex. (van f 25,-)
of meer : korting.

Te bestellen bij:

R. Boogaard

Beukelmanstraat 19

4365 AS Meliskerke

Tel. : 0118-561799

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begraffenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Tel. 0577 - 401689

**Boekhandel
de Jong**

Burg. Winklerplein 25
3362 AA Sliedrecht
Tel/Fax 0184 - 412461

Zoek bij ons een boek!
Levering door geheel Nederland.

Honger en kou in Moldavië

In Oost-Europa wordt pure armoede geleden. Duizenden mensen in Bulgarije, Moldavië, de Oekraïne en Roemenië dreigen deze winter te sterven van honger en kou. Voor f 20,- per maand helpt u een arm gezin overleven. Bel 033 - 2463208 voor meer inlichtingen.

Winterhulp Oost-Europa
Giro 3535181

Stichting Kom Over En Help
Postbus 138
3860 AC Nijkerk

Hulp aan kerken en christenen in Oost-Europa

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg. Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Honger en kou in Oost-Europa

Kom Over En Help stelt christelijke kerken in Bulgarije, Moldavië, de Oekraïne en Roemenië in staat om deze winter arme gezinnen te helpen overleven. Met levensmiddelen en een bijdrage in de verwarmingskosten.

De actie duurt van november tot en met maart volgend jaar.

Kosten per gezin per maand f 20,-.

Zorg deze winter voor één of meerder arme gezinnen in Oost-Europa!
Maak een gift over of gebruik de antwoordbon.

**Winterhulp
Oost-Europa**

Giro 3535181

Stichting Kom Over En Help

Postbus 138 • 3860 AC Nijkerk
Tel.: 033-2463208

Hulp aan kerken en christenen in Oost-Europa

Antwoordbon

Ja, ik sponsor deze winter gedurende 5 maanden
..... gezin(nen) in Oost-Europa (f 20,- per maand).

- ☐ Stuur mij voor elke maand een acceptgirokaart.
- ☐ Ik machtig de stichting Kom Over En Help om het totale bedrag van f in één keer van mijn rekening af te schrijven.
- ☐ Ik machtig de stichting Kom Over En Help om in 5 maandelijks termijnen een bedrag van f per maand van mijn rekening af te schrijven.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Bankrekening:

Girorekening:

Handtekening:

Datum: _____

Elke door ons geïncasseerde gift kunt u zonder opgaaf van reden binnen 1 maand na afboeking terug laten boeken.

Bon in open envelop sturen naar Stichting Kom Over En Help, Antwoordnummer 411, 3860 VB Nijkerk (postzegel mag wel, hoeft niet).